

Matkou po čtyřicítce? Není problém, dítě však nebude biologicky vaše

Naše tzv. rozvinutá společnost se mění. Z obstarávání základních životních potřeb a živelného nekontrolovaného plození dětí jsme konečně dospěli do blahobytu.

Můžeme se relativně svobodně rozhodnout, čím se budeme v životě zabývat a kdy a s kým budeme mít děti. Společnost dovolila ženám se emancipovat a tím se základní schéma lidského soužití komplikuje. Rozdílnost zájmů a množství možností, jak naložit se svým životem, klade nároky na výběr životního partnera a partnerské soužití. Dochází k situaci, kdy žena potká svého životního partnera či se rozhodne mít děti, ale již nemůže v rámci svých biologických schopností otěhotnět. Není to vina na straně ženy, ale důsledek vývoje naší společnosti.

Současná medicína dokázala výrazně prodloužit průměrnou délku dožití, ale co zatím věda neumí, je prodloužit tzv. „reprodukční věk“ ženy, tedy ovlivnit věk,

Jak probíhá výběr dárkyně vajíček?

Darovat vajíčka může žena mezi 18–35 lety. Je vhodnější, má-li děti, ale není to podmínkou. Žena podstoupí gynekologické, hormonální a genetické vyšetření a opakovaně testy na pohlavně přenosné choroby. Na základě těchto vyšetření je zhodnocena, zda je vhodná k darování vajíček.

dokdy žena může otěhotnět. Tento věk končí někde krátce po 40. roce věku. A žádným zdravým způsobem života, zdravou stravou, pohybem či velmi populární tzv. detoxikací na této skutečnosti nelze nic změnit. Neschopnost ženy otěhotnět po 40. roce věku nelze chápat jako nemoc, ale přirozený proces reprodukčního stárnutí ženy.

Ženám nastává poměrně dlouhé období mezi koncem reprodukčního věku a koncem života, kdy jsou zachovalé a relativně zdravé.

Mnoho let byla léčba neplodnosti pomocí asistované reprodukce chápána, že je všemocná a díky možnosti podstoupit IVF (in vitro fertilizaci – mimotělní oplození) není potřeba nikam spěchat. To je ale do jisté míry omyl a naštěstí se již hodně poslední dobou v médiích píše o tom, že věk ženy má vliv nejen na schopnost ženy otěhot-

ně přirozeně, ale i na schopnost ženy otěhotnět pomocí IVF. Pokud je příčina neplodnosti v nekvalitních vajíčkách (správně vaječných buňkách) v důsledku věku, tak v současné době lékařská věda není schopna tato vajíčka udělat kvalitní, vyléčit je a nepomůže tomu ani celý proces IVF. Ostatně je velmi důležité zdůraznit, že léčbu neplodnosti pomocí IVF dnes všechny pojišťovny hradí pouze do 39 let, tedy do narození 39 let.

Podle zákona lze ženu léčit pro neplodnost do 49 let, již ale bez účasti zdravotních pojišťoven.

„Na klinikách pro léčbu neplodnosti se v důsledku tohoto společenského trendu mění spektrum párů, které se k nám přicházejí léčit. Přibývá párů, kdy

Jak léčba pomocí darovaných vajíček funguje?

Zavedeme-li do dělohy embryo, které nepochází z vlastních vajíček, organismus toto embryo přijme stejně, jako kdyby embryo bylo vzniklé z biologicky vlastního vajíčka. Nedojde k tzv. odhojení či nepřijetí cizího biologického materiálu.

Jelikož je stále obtížné lidská vajíčka mrazit a embryo je nutno zavádět do dělohy v přesný den menstruačního cyklu příjemkyně, je nutné tzv. synchronizovat menstruační cyklus dárkyně a příjemkyně. Dárkyně podstupuje tzv. hormonální stimulaci, aby jí uzrálo ve vaječnicích více vajíček a poté podstupuje odběr vajíček v krátké celkové anestezii. Mezitím začne příjemkyně užívat hormonální léky, které připraví její děložní sliznici k přijetí embrya. Získaná vajíčka se oplodní spermii partnera léčené ženy a vzniklé embryo se po několika dnech přenese její dělohy. Pro ženu podstupující léčbu neplodnosti pomocí darovaných vajíček jde celkem o jednoduchý proces – užívá pouze hormonální tablety nebo náplasti a není nutno aplikovat žádné injekce a podstupovat žádný zákrok v celkové anestezii.

Umělé oplodnění vaječné buňky v laboratorních podmínkách kliniky.

Jak je to s věkem ženy a její schopností otěhotnět?

Uvádí se, že i u muže s normálními hodnotami spermiogramu je cca 10 % spermií geneticky špatných a nejsou schopné oplození. Toto procento se u mužů s věkem nemění nebo jen minimálně. Žena je na tom bohužel mnohem hůře.

Zpočátku, cca ve 20–25 letech, dozrávají k ovulaci ta nejkvalitnější vajíčka. Ve 30 letech je cca 30 % vajíček geneticky vadných, tj. není schopno oplození nebo po oplození dále dalšího vývoje. Ve 40 letech je to již ale celých 80 % a po čtyřicítce se toto procento za pár let přiblíží ke 100 %. Toto procento se samozřejmě velmi individuálně, dá se říci, že jsou ženy, které jsou na tom lépe, ale bohužel ženy, které dosáhnou vysokého procenta nekvalitních vajíček například ve 35 letech, ale i dříve.

Setkáváme se s tím, že mnohé ženy (i muži) si myslí, že dokud žena menstruuje, tak může otěhotnět. Její schopnost otěhotnět končí ale mnoho let dříve, a to dokonce i tehdy, když má pravidelnou menstruaci a dochází k ovulaci. Ovulují však již ta zbylá nekvalitní vajíčka.

je žena na konci svého reprodukčního období. Tento trend mění naše terapeutické možnosti a jsme nuceni se nové situaci přizpůsobit. Jen určité části těchto žen se podaří otěhotnět pomocí vlastních vajíček. Abychom těmto neplodným párům dali reálnou šanci mít vlastní rodinu, lze využít léčbu pomocí darovaných vajíček, říká MUDr. Martin Hofman, jednatel Centra reprodukční medicíny GEST.

Darování vajíček je v České republice legislativně povoleno. Je přísně oboustranně anonymní. Dárkyně vajíček tedy nesmí znát příjemkyni a naopak. Je povoleno pouze sdělovat (ev. požadovat) tzv. neidentifikující údaje o dárkyni, jako je krevní skupina, věk, barva očí, vlasů apod.

Oborné pracoviště Centra reprodukční medicíny GEST.

Léčba probíhá za asistence modernějších diagnostických zařízení.